

Solmuja

Posted on 31.10.2011 by

[Solmu-hanke](#) on kirjaston tutkimus- ja kehittämishanke, joka on ollut käynnissä vuosina 2009–2011 professori **Engeströmin** johtamana käyttäytymistieteellisen tiedekunnan [CRADLE-tutkimusyksikön](#) jatkokoulutettavista kootun ryhmän avulla ja kirjastokonsultin tukemana. Viisihenkinen tutkimusryhmän lisäksi hanketta luotsaa ohjausryhmä sekä molemmissa piloteissa oma projektiryhmänsä. Kaiken kaikkiaan lukuisat kirjastoammattilaiset ja tutkimusryhmien jäsenet ovat osallistuneet hankkeeseen sen eri vaiheissa. Projektin rahoitus on saatu tila- ja kiinteistökeskuksen Kaisa-talon rakennusbudjetista. Hankkeessa solmumallin idea on hienosti sisäistetty: eri yksiköt tuovat asiantuntemuksensa yhteiseen käyttöön, jotta löydettäisiin uusia ratkaisuja käytännön haasteisiin.

Solmu-hankkeen tarkoituksena on kehittää uudenlaisia palveluita tutkimusryhmille tilanteessa, jossa tutkijat kohtaavat paineita selviytyä digitalisoitumisen, avoimuuden, tekijänoikeusasioiden, tietosuojauksen, tutkimusryhmän näkyvyyden ja tiedonhallinnan kysymyksissä. Kirjastolla puolestaan on ratkaistavana toiminnan kehittäminen kirjaston uuteen organisaatioon kohdistuvien odotusten ristiaallokossa. Solmu-hankkeelta odotetaan myös ratkaisuja uuden rakennuksen tilojen suunnittelua varten sekä Keskustakampuksen kirjaston sisäisen toiminnan kehittämiseksi.

Solmu-hanketta esiteltiin kahdessa tieteellisessä konferenssissa tänä kesänä: [Ateenan konferenssissa](#) ”The 3rd Qualitative and Quantitative Methods in Libraries International Conference”, johon osallistuivat Heli Kaatrakoski ja **Juhana Rantavuori** aiheenaan ”Towards Knotworking in Academic Libraries”. Kaatrakoski ja Rantavuori keskittyivät esittelemään miten tutkimusaineistoa tullaan analysoimaan keskittyen oppimisen minisykleihin sekä tutkimusryhmäkäsitteen avaamiseen. [Liberin konferenssissa](#) 28.6.-2.7.2011 Barcelonassa esiintyivät **Anne Laitinen** ja **Heli Mylly** aiheenaan ”Knotworking in Academic Libraries: Two Case Studies from the University of Helsinki”. Laitisen ja Myllyksen esitys oli kokoava koko Solmu-projektin kannalta ja siinä esiteltiin kaksi tapaustutkimusta Viikin pilottihankkeesta ja Keskustakampukselta.

Hankkeen pääsaavutuksena voidaan pitää keskustakampuksen muutoslaboratoriossa kehiteltyä uutta ajattelua kirjaston tutkijaryhmän palveluista: ulos kirjastosta kohtaamaan tutkija hänen omalla maaperällään. Toinen keskeinen tulos on palvelutarjotin: tutkimusryhmä voi valita vaikkapa Viikissä kehitellyn sivuston avuksi tiedonhallintasuunnitelman tekemiseen tai Keskustakampuksella yhdessä kognitiotieteen tutkimusryhmän kanssa kehitellyn huoneentaulun avuksi tutkimusaineiston dokumentoimiseen. Keskustakampuksen kirjastossa on myös omaksuttu solmumallin mukainen ajatus kirjaston organisoitumisesta ja lähdetty rakentamaan uutta kirjastoa sen pohjalta.

Hankkeen saavutuksiksi voidaan listata myös se, että kirjaston henkilökunta on oppinut tutkijan työstä ja saanut mahdollisuuden solmia henkilökohtaisia suhteita ja verkostoja tutkijoihin. Kirjasto on myös oppinut analysoimaan omaa työtään ja sen kautta paremmin sietämään keskeneräisyyttä uudistuksissa ja rohkeammin kertomaan nykytilan mukaisesti uusista keskeneräisistä välineistä. Pilottitutkimusryhmät ovat puolestaan oppineet työskentelemään kirjaston henkilökunnan kanssa

uudella tavalla. Tila- ja kiinteistökeskus on saanut tietoa tutkijoiden tilantarpeista ja CRADLE-ryhmä on tutustunut kirjasto-organisaatioon.

Loppuraportti suosituksineen saadaan tänä syksynä tutkimusryhmältä. Siitä saadaan vastauksia mm. kysymykseen ”Miten kirjasto voi vastata siihen tutkijapalveluiden kysyntään, jota projektin kautta on kampuksille luotu?”. Vaikka tutkimusryhmä asiakkaana ajankäytöllisesti onkin eri asia kuin tutkija yksilönä, eivät kirjaston resurssit ole pohjattomat. Loppuraportti esittää myös suosituksia siitä, miten tutkijat voisivat tuntea uuden kirjaston omakseen ja saisivat apua uuden tekniikan käytössä, jotta voisivat kommunikoida kansainvälisissä tutkijayhteisöissä tosiaikaisesti. Olisiko ratkaisu tutkijoiden oma tukikerros?

Teksti

Anne Laitinen

Tohtorikoulutettava, CRADLE
anne.laitinen[at]helsinki.fi

Heli Myllys

Emerita kirjastonjohtaja